

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare pentru
Programul Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice”
30 mai 2008**

Agenda reuniunii:

- Aprobarea minutei reuniunii CM POS CCE din 11 octombrie 2007
- Prezentarea stadiului implementării POS CCE, pentru fiecare axă prioritară (AP)
- Aspecte financiare: estimarea contractărilor și plăților pentru anul 2008
- Prezentarea proiectului Raportului Anual de Implementare pentru anul 2007, în vederea aprobării
- Prezentarea și supunerea spre aprobare a Planului Multianual de Evaluare
- Aprobarea și semnarea declarației de imparțialitate de către membrii CM POS CCE

Deschiderea reuniunii

Lucrările reuniunii au fost deschise de **dl. Secretar de Stat Eugen Orlando Teodorovici, Președintele CM POS CCE**, care a mulțumit pentru prezență atât membrilor comitetului, cât și reprezentanților Comisiei Europene, Băncii Europene de Investiții și Fondului European de Investiții.

Dl. Teodorovici a semnalat că în sală se află mulți membri supleanți și a propus o modificare a Regulamentului de Organizare și Funcționare a CM, în sensul includerii unei prevederi privind obligativitatea participării membrilor titulari, cel puțin în cazul organismelor intermediare implicate în gestionarea fondurilor POS CCE.

După prezentarea ordinii de zi, dl. Teodorovici a dat cuvântul d-lui Anastassios Bougas, reprezentantul Comisiei Europene, director al Unității România din cadrul DG Regio.

Dl. Anastassios Bougas a subliniat progresele care s-au făcut de la ultima reuniune a CM POS CCE și importanța stabilității membrilor în cadrul acestui comitet, având în vedere faptul că este un program complex, nu numai din punctul de vedere al României, ci și al Comisiei Europene. Dl. Bougas a precizat că pentru sectorul privat (IMM-uri) Comisia Europeană va analiza posibilitatea simplificării procedurilor. Totodată a mulțumit d-lui președinte Eugen Teodorovici pentru participare, semn că există voință politică.

Dl. Eugen Teodorovici a fost de acord cu propunerea de simplificare a procedurilor, luând în considerare și propunerile primite în urma consultărilor publice. În continuare, dl. Teodorovici a propus aprobarea ordinii de zi și a minutei reuniunii precedente, în cazul în care nu există observații.

Se aprobă ordinea de zi și minuta în unanimitate.

Prezentarea Axei Prioritare (AP) 1, Întreprinderi mari, JEREMIE, Poli de competitivitate

D-na Cătălina Meliță, director general AM POS CCE, a prezentat operațiunile AP 1, care sunt implementate direct de AM: investiții productive în întreprinderi mari, și programul JEREMIE. Pentru operațiunea „Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile destinat întreprinderilor mari”, DMI 1.1, a fost prezentat stadiul documentelor și calendarul de lansare:

- a fost elaborat Ghidul Solicitantului și publicat pentru consultare pe site-ul MEF - AM POS CCE

- au fost emise Ordinul Ministrului Economiei și Finanțelor nr.184/2008 pentru aprobarea Listelor de cheltuieli eligibile și Ordinul Ministrului Economiei și Finanțelor nr.477 /2008 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat.

- bugetul total pentru Apel este de 215 milioane Lei (aprox. 57 milioane Euro), iar valoarea maximă a finanțării acordate pentru un proiect de 18,5 milioane Lei (max. 5 milioane Euro).

Pentru operațiunile DMI 2 „Accesul IMM la finanțare”, prin fondul JEREMIE, a fost de asemenea prezentat stadiul:

- s-a semnat Acordul de finanțare între Guvernul României și Fondul European de Investiții (18 februarie 2008), prin care FEI este numit unic manager al fondului JEREMIE

- este în curs de aprobare în Parlamentul României Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 5/2008, care creează cadrul specific de implementare din punct de vedere al managementului financiar (prin derogare de la prevederile OG nr. 29/2007)

- este demarată constituirea Comitetului de investiții al fondului JEREMIE

- urmează selecția intermediarilor financiari, care va fi făcută de către FEI, în conformitate cu planul de investiții, și în baza criteriilor aprobate de Comitetul de Monitorizare.

Deși operațiunea „Dezvoltarea structurilor de sprijin al afacerilor de interes național și internațional” din DMI 1.3. „Dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului”, va fi implementată de OI OMM, prezentarea pentru etapa actuală a acesteia, cu definirea conceptuală și instituțională, a fost făcută tot de AM. Stadiul implementării acestei operațiuni:

- a fost elaborat Memorandumul pentru definirea polilor de competitivitate, aprobat în ședința de Guvern din 19 martie 2008

- prin același Memorandum a fost elaborată propunerea pentru Planul de acțiune pentru crearea și finanțarea polilor de competitivitate

- a fost emis Ordinul Ministrului Economiei și Finanțelor nr. 1576/20 mai 2008 pentru constituirea grupului de lucru interministerial.

Ca observație generală privind tipurile de apel de proiecte în cadrul POS CCE (cu depunere continuă sau cu termen limită), **dl. Secretar de stat Eugen Teodorovici** a intervenit cu sugestia că, în vederea unei abordări mai flexibile, apelul cu depunere cu termen limită (care este de mai lungă durată) să nu fie folosit în mod frecvent. Acest punct de vedere a fost susținut și de **dl. Gabriel Ceacalopol, Consiliul Național al Patronilor din România**.

D-na Cătălina Meliță a precizat că depunerea cu termen limită este utilizată pentru proiectele de valori mari, când există concurență mare, pentru a le finanța pe cele mai bune, opinie împărtășită și de **dl. Gabriel Friptu, director general AM POR**.

DL Anastassios Bougas s-a referit la AP 1 în totalitate și și-a exprimat satisfacția că sunt lansate deja trei apeluri de proiecte. În ceea ce privește eventualele modificări ale procedurilor, pentru

moment este importantă continuitatea, pentru credibilitate, urmând ca după primul apel să se decidă dacă schemele sunt performante sau necesită adaptare.

Dl. Bougas a abordat și cele două proiecte strategice ale României, polii de creștere și polii de competitivitate, o prioritate cheie fiind definirea conceptuală. Referitor la polii de competitivitate, deși consideră că s-au făcut progrese în ultima perioadă, dl. Bougas constată că nu există suficientă cooperare și coordonare între intervențiile din POS CCE și POR.. De asemenea, domnia sa a insistat pentru monitorizarea strictă a delocalizărilor, în contextul acordării ajutorului de stat. În ceea ce privește fondul JEREMIE, reprezentantul Comisiei Europene consideră că situația este satisfăcătoare și a mulțumit atât reprezentanților FEI, cât și AM POS CCE reiterând ideea de transparență în stabilirea criteriilor de selecție și de informare în continuare a Comitetului de Monitorizare referitor la stadiul implementării acestui domeniu de intervenție.

D-na Cătălina Meliță a precizat că actul normativ referitor la fondul JEREMIE este pe circuitul de avizare în Parlament și se lucrează împreună cu reprezentanții FEI la stabilirea listei de cheltuieli eligibile, în conformitate cu acordul de finanțare și cu legislația națională referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.

În continuare, **dl. Hubert Cottogni, reprezentantul FEI**, a făcut o scurtă prezentare a stadiului în care se află operațiunile: a fost selectată banca depozitară pentru cont, se lucrează la detalierea celor cinci criterii de selecție pentru intermediarii financiari și este prevăzută o primă reuniune a comitetului pentru investiții în prima săptămână a lunii iulie, astfel încât apelul pentru selecția intermediarilor financiari să aibă loc nu mai târziu de luna septembrie.

Dl. Eugen Teodorovici a confirmat că actul normativ se află la Camera Deputaților și a menționat că nu se vor face transferuri de fonduri decât după aprobarea în Parlament, probabil la finalul lunii iunie.

Prezentarea stadiului implementării Planului de Comunicare pentru POS CCE

Dl. Valentin Barbu (AM POS CCE) a prezentat stadiul implementării Planului de Comunicare, (elaborat de Autoritatea de Management pentru POS CCE, în conformitate cu art. 69 din Regulamentul Consiliului Nr.1083/2006 și art. 2-10 din Regulamentul Comisiei Nr.1828/2006, care stabilește regulile de implementare a Regulamentului Consiliului Nr.1083/2006, și cu Strategia Națională de Comunicare pentru Instrumentele Structurale în România), respectiv acțiunile aferente Autorității de management.

Dl. Eugen Teodorovici a solicitat o referire la colaborarea în domeniu cu ACIS și cu organismele intermediare, inclusiv prin acțiuni corelate privind paginile web ale acestora..

D-na Cătălina Meliță a făcut precizarea că există un grup de comunicare la nivelul ACIS, la care AM participă cu regularitate, iar, în cadrul programului, există un grup de comunicare care include Autoritatea de Management și cele patru organisme intermediare. În ceea ce privește elementele de comunicare concrete desfășurate și cele propuse pentru perioada următoare, organismele intermediare le vor aborda în prezentările pe fiecare Axa prioritară.

Dl. Anastassios Bougas a subliniat importanța pe care o acordă CE activităților de comunicare, îndeosebi în cazul noilor state membre, și a precizat că auditul pentru anul viitor va avea în vedere asistența tehnică și acțiunile de comunicare. Totodată, a adus în discuție faptul că există unele dificultăți în accesarea site-ului pentru POS CCE, care trebuie remediate, deoarece

cererea pentru acest program este mare, și a menționat necesitatea informării, atât a potențialilor beneficiari, cât și a publicului larg propunând colaborarea cu reprezentanța CE la București.

Subiectul „informare și comunicare” a suscitat interesul și dialogul mai multor membri CM:

DI. Eugen Teodorovici a confirmat interesul ridicat pentru acest program, atât din partea firmelor din România, cât și a celor din alte țări europene.

DI. Gabriel Friptu este de părere că POS CCE nu este suficient de vizibil, multe întrebări, din țară și din străinătate, pentru acest program, fiind adresate Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional.

D-na Cătălina Meliță a menționat că există sesiuni de training pentru beneficiari și campanie de comunicare pentru fiecare AP, finanțate dintr-un proiect Phare derulat de AM POS CCE, care vor determina creșterea vizibilității programului.

DI. Răzvan Cotovelea, director general ACIS, a punctat faptul că așteptările publicului țintă sunt foarte mari, iar AM POS CCE trebuie să organizeze cât mai multe acțiuni de informare, și nu doar să participe, în calitate de invitat, la cele organizate de alte structuri, aceasta fiind și o solicitare din partea Comisiei Europene. A adăugat că organizarea acțiunilor de comunicare a fost îngreunată și de întârzierea cu care s-au putut accesa fondurile de asistență tehnică, în general.

DI. Eugen Iordănescu, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu, a intervenit cu mențiunea că ar trebui organizate mai multe acțiuni de comunicare în teritoriu, unde nu există suficiente informații.

DI. Eugen Teodorovici a propus inițierea unor acțiuni de cooperare cu camerele de comerț din teritoriu și a solicitat o mai mare atenție la participarea AM POS CCE, și a altor AM-uri, în calitate de invitat, la acțiuni organizate de firme private, care urmăresc obținerea de profit din această activitate.

DI. Constantin Ciupagea, Institutul de Economie Mondială, este de părere că acțiunile de comunicare trebuie monitorizate de AM POS CCE, pentru a se stabili efectele și a lua măsurile necesare pentru îmbunătățirea vizibilității programului.

DI. Anastassios Bougas este de acord că trebuie îmbunătățită vizibilitatea și utilizate rețelele teritoriale, care sunt mai aproape de beneficiarul final.

Prezentare AP 1, Dezvoltarea unui sistem inovativ și eco-eficient de producție

D-na Codruța Ilea (MIMMCTPL – OI IMM) a prezentat stadiul implementării pentru fiecare operațiune a acestei AP1. Axa prioritară este organizată pe trei DMI, dintre care DMI 2 „Accesul IMM la finanțare” este implementat de AM prin fondul JEREMIE, iar două din cele trei operațiuni ale DMI 3 „Dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului” sunt legate de operațiunea de poli de competitivitate, prezentată în prima parte a întâlnirii. Astfel, din cele patru operațiuni ale AP 1 rămase, două au fost lansate: două apeluri pentru operațiunea de investiții productive pentru IMM și un apel pentru operațiunea „Sprijin pentru consultanță acordat IMM”.

Documentele pregătitoare pentru lansarea celor două operațiuni ale DMI 1: „Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale” și „Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare” sunt în curs de finalizare și se vor lansa în luna iunie a.c.

DI. Eugen Teodorovici a anunțat că s-au primit mai multe comentarii și s-a semnalat în presă că programul de primire a aplicațiilor on-line este numai până la ora 16.00, solicitând extinderea la 24h/24h. De asemenea, a mai subliniat că obiectivul major este de a lansa toate operațiunile în anul 2008.

Dl. Gabriel Friptu a solicitat detalii privind semnarea contractelor de finanțare, iar **d-na Codruța Ilea** a indicat ca dată estimată pentru semnarea primului contract luna iulie.

Dl. Eugen Iordănescu (CCIA Sibiu) a comentat ca insuficientă activitatea de comunicare și informare, numărul de manifestări de diseminare și publicații/broșuri ale OI IMM fiind mult prea mic față de interesul pentru aceasta axa.

Prezentare AP 2, Cercetare Dezvoltare Tehnologică și Inovare pentru Competitivitate

D-na Dana Gheorghe (ANCS – OI Cercetare) a prezentat programul lansărilor pentru fiecare operațiune, activitățile de comunicare și stadiul documentelor în vederea lansărilor. S-au realizat toate procedurile în vederea auditării, iar bugetul prevăzut pentru AP 2 este de 536 mil euro (FEDR), la care se adaugă 109 mil euro (co-finanțare de la bugetul de stat).

Dl. Anastassios Bougas a remarcat dinamismul activității OI Cercetare-Dezvoltare, dar a solicitat o abordare strategică în acest sector. A mai precizat caracterul specific al acestei axe și faptul că ar trebui discutate cu Comisia Europeană schemele de ajutor de stat pentru operațiunile CDI. De asemenea, a făcut referire la necesitatea includerii unei evaluări a nevoilor potențialilor beneficiari, convenită, de altfel, cu Comisia Europeană, dar care nu se regăsește în prezentare. Totodată consideră că trebuie acordată prioritate operațiunii de poli de excelență și direcționate finanțările către sectoarele în care România are un avantaj competitiv, nu pe criterii regionale.

Dl. Eugen Iordănescu și dl. Eugen Teodorovici au intervenit pe domeniul „informare și comunicare” arătând gradul redus de promovare a acestei axe la nivelul mediului de afaceri (exceptând zona universitară), cu cauze datorate atât unei lipse de inițiativă din partea mediului de afaceri, cât și din partea rețelei Camerelor de Comerț.

D-na Suzana Dobre (Societatea Academică din România) a ridicat problema Legii Cadrului Național al Cercetării, ale cărei norme de aplicare au apărut anul trecut, conform căreia toate institutele de cercetare sunt obligate să obțină de la M.Ed.C.T. o acreditare/certificare, ceea ce introduce un nou nivel birocratic

Dl. Eugen Teodorovici a solicitat o analiză, pentru a se stabili în ce măsură această lege se poate constitui ca o piedică în implementarea AP 2.

Dl. Constantin Ciupagea (Institutul de Economie Mondială) a recomandat o mai strânsă colaborare între Autoritatea de Management și Organismele Intermediare, referindu-se în special la operațiunea de poli de excelență, care ar trebui corelată cu cea de poli de competitivitate din cadrul AP1.

Prezentare AP 3 - Tehnologia informației și comunicațiilor pentru sectoarele public și privat

D-na Lidia Ene (OI MCTI) a prezentat stadiul de implementare pentru fiecare operațiune, menționând că toate activitățile desfășurate se înscriu în prevederile acordului de delegare semnat cu Autoritatea de Management. De asemenea, a fost prezentat calendarul de lansare în continuare, cu precizarea că acesta se înscrie în termenele și recomandările ACIS.

DL. Eugen Teodorovici a solicitat informații legate de protocolul semnat între OI MCTI și Bancpost în vederea diseminării informațiilor în teritoriu și a propus, în acest sens, colaborarea cu Asociația Română a Băncilor.

DL. Anastassios Bougas a reiterat necesitatea abordării strategice, în special în ceea ce privește operațiunile legate de strategia de broadband, faptul că trebuie stabilite obiectivele guvernului, identificate zonele de eșec ale pieței și polii de creștere economică, menționând în acest sens necesitatea colaborării în cadrul inițiativei Jaspers.

Prezentare AP 4 Creșterea eficienței energetice și a siguranței aprovizionării în contextul combaterii schimbărilor climatice

DL. Alexandru Săndulescu (OI Energie) a prezentat stadiul implementării pentru AP 4, și anume finalizarea cadrului instituțional al OIE, elaborarea documentelor programatice, activitățile necesare lansării cererilor de propuneri de proiecte pentru fiecare operațiune, activitățile de comunicare, constituirea portofoliului de propuneri de proiecte și calendarul de lansare a operațiunilor. De asemenea, a fost prezentat stadiul elaborării ghidurilor solicitantului, a schemelor de ajutor de stat și a listelor de cheltuieli eligibile, precum și un grafic care reflecta valoric ideile de proiecte primite pe fiecare operațiune din axa.

DL. Anastassios Bougas a insistat asupra finalizării schemelor de ajutor de stat și trimiterii lor pentru analiză la Comisia Europeană. De asemenea, a cerut clarificări legate de portofoliul de 164 propuneri de proiecte depuse la OI Energie, a căror valoare depășește cu mult fondurile alocate, înainte de finalizarea ghidurilor pentru solicitanți și a schemelor de ajutor de stat.

DL. Bougas a propus o clarificare a conceptului de „eficiență energetică”, la nivelul stabilirii obiectivelor în acest sector. Totodată, a atras atenția asupra unuia dintre potențialii beneficiari ai operațiunii privind investițiile în desulfurare (proiect major), care potrivit unei informații din presă urmează a se privatiza. În ceea ce privește energia regenerabilă, dl. Bougas a apreciat numărul propunerilor de proiecte depuse, dar a atras atenția asupra respectării principiului diversificării atât a surselor de energie, cât și a tipurilor de surse regenerabile care vor obține finanțare.

DL. Alexandru Săndulescu a informat Comitetul de Monitorizare despre discuția din cadrul sedinței de guvern în care a fost luată în considerare privatizarea Complexului Energetic Craiova. În cazul în care această privatizare se va concretiza, Complexul Energetic Craiova va fi scos de pe lista potențialilor beneficiari. Primul proiect privind instalațiile mari de ardere (proiect major) urmează să fie trimis spre analiză Comisiei Europene în câteva săptămâni.

DL. Eugen Teodorovici a solicitat informații despre stadiul implementării operațiunii de energie din surse regenerabile, ținând cont de faptul că semnalele privind majoritatea ideilor de proiecte se referă la energia eoliană și insistând pe principiul diversificării acestora.

DL. Alexandru Săndulescu a menționat că au existat discuții cu potențiali beneficiari în sensul diversificării proiectelor de energie regenerabilă și în alte sectoare, cum ar fi hidroenergia și biomasa.

DL. Eugen Teodorovici a subliniat faptul că portofoliul de proiecte înainte de lansarea ghidurilor pentru solicitanți și a apelurilor de propuneri constă de fapt în idei de proiecte aflate în baza de date a Organismului Intermediar pentru Energie.

Prezentare AP 5, Asistență Tehnică

D-na Cornelia Budică (AM POS CCE) a prezentat alocarea financiară, de 90 milioane Euro, anul 2008 având o alocare estimativă de 9,9 milioane Euro. Distribuția orientativă a bugetului pe cele două DMI este de 65% pentru DMI 1 “Sprijin pentru managementul, implementarea, monitorizarea și controlul programului” și 35% pentru DMI 2 “Sprijin pentru comunicare, evaluare și IT”. Câte 15% din suma totală alocată axei de Asistență Tehnică este destinată fiecărui OI, restul de 40% urmând a reveni AM. De asemenea, au fost prezentate principalele activități desfășurate în domeniul Asistenței Tehnice (Ordin ministru nr. 2507/31.12.2007 privind aprobarea cheltuielilor eligibile în cadrul AP 5, identificarea necesarului de asistență tehnică la nivelul AM și OI, pregătirea propunerilor de proiecte, inclusiv prioritizarea lor, organizarea a cinci Comitete de AT, demararea procedurilor de achiziții publice). Stadiul actual: au fost aprobate trei fișe de proiect (două având ca beneficiar OI MCTI și a treia OI ANCS).

DL. Anastassios Bougas a atras atenția asupra importanței acestui sector, anticipând o misiune de audit la nivelul AM POS CCE în cursul anului 2009. De asemenea, dl. Bougas a recomandat selectarea cu atenție a variantelor de externalizare/internalizare pentru proiectele de AT, în special în activitățile de evaluare, expertiză și negociere.

Aspecte financiare: estimarea contractărilor și plăților pentru anul 2008 și perspective pentru anul 2009

D-na Cătălina Meliță a prezentat perspectivele financiare pentru fiecare axă prioritară (contractări și plăți) pentru anul 2008, precum și o estimare privind anul 2009. De asemenea, a fost prezentat un grafic cu previziunile de contractări și plăți până la jumătatea perioadei de programare, din care rezultă că, la sfârșitul anului 2010, se va atinge un procent de angajare de 55% și un procent de plată de circa 38%.

La solicitarea **dlui Anastassios Bougas**, **d-na Cătălina Meliță** a făcut precizarea că graficul prezentat ia în considerare cifre anuale, nu cumulate, iar cifrele privind plățile se referă la plățile către beneficiari, nu la cele certificate la Comisia Europeană.

DL. Anastassios Bougas a remarcat că nivelul de plăți estimat pentru anul 2008 (191 mil. Euro) ar putea deveni insuficient în condițiile transferului către CE a fondului JEREMIE în valoare de 100 mil. Euro. Dacă fondurile structurale nu vor fi suficiente în acest an, vor trebui mobilizate fondurile de la bugetul național necesare cofinanțării.

D-na Cătălina Meliță a subliniat necesitatea obținerii conformității sistemului de management și control al POS CCE cu prevederile regulamentelor comunitare, acțiunea Autorității de Audit fiind în prezent în desfășurare.

DL. Anastassios Bougas a fost de acord, dar a subliniat că, în lipsa opiniei asupra conformității sistemului de management și control al POS CCE cu prevederile regulamentelor comunitare, sunt blocate plățile de la CE către AM și nu plățile către beneficiari.

DL. Eugen Teodorovici consideră că nu vor exista probleme în ceea ce privește plățile. Există deja un fond de un miliard de Euro care servește ca avans pentru plăți, iar în caz de necesitate bugetul de stat va suplimenta aceasta sumă.

Raportul Anual de Implementare pentru anul 2007

D-na Cătălina Meliță a prezentat Raportul Anual de Implementare (RAI).

RAI pentru anul 2007 a fost elaborat de Autoritatea de Management în baza informațiilor relevante pentru fiecare Axă Prioritară elaborate de fiecare OI și a contribuțiilor Serviciilor din AM în baza Articolului 67 din Regulamentul CE nr. 1083/2006. Formatul cadru a fost adaptat de ACIS și folosit de toate programele operationale.

Având în vedere data aprobării POS CCE, perioada de raportare, respectiv circa jumătate din anul 2007, este scurtă, astfel încât progresul fizic și financiar realizat în implementarea operațiunilor nu este relevant. Anul 2007 a fost dedicat, în principal, activităților pregătitoare, atât în ceea ce privește întărirea instituțională a organismelor responsabile pentru implementarea POS CCE, cât și elaborării documentelor pentru lansarea cererilor de propuneri de proiecte și pregătirii procesului de implementare.

RAI cuprinde informații privind progresul implementării POS CCE și problemele principale întâmpinate, atât pentru AM cât și pentru fiecare OI. Majoritatea informațiilor au fost detaliate de reprezentanții AM și OI, care în prezentarea stadiului actual al implementării POS au avut în vedere și perioada cuprinsă între 12 iulie și 31 decembrie 2007, perioada de raportare.

DI. Anastassios Bougas a făcut observația că primul Raport Anual de Implementare al AM POS CCE, deși nu conține cifre, trebuie să includă toate activitățile desfășurate în anul 2007 la nivelul AM. Ca și în cazul celorlalte Autorități de Management, RAI-urile vor fi analizate la nivelul CE, urmând să se decidă dacă, pe baza lor, vor fi făcute plățile intermediare.

Este utilă aprobarea de către CM POS CCE a RAI, cu unele îmbunătățiri ale documentului și anume:

- inserarea în document a informațiilor privind principalele “lecții învățate”, rezultate în urma primului an de implementare (de ex. dificultăți, abordare strategică, cadru legal, portofoliu de proiecte, simplificarea procedurilor birocratice);
- adăugarea câtorva informații suplimentare referitoare la activitățile desfășurate de AM POS CCE în vederea asigurării conformității sistemului de management și control al POS CCE cu prevederile regulamentelor comunitare.

Președintele CM POS CCE a supus la vot documentul, cu mențiunea că AM va completa documentul conform recomandărilor de mai sus.

Raportul Anual de Implementare a fost aprobat în unanimitate.

Planul Multianual de Evaluare pentru POS CCE 2007-2013

D-na Mihaela Manolescu (AM POS CCE) a prezentat Planul Multianual de Evaluare (PME).

S-a menționat că varianta transmisă în avans membrilor CM a fost îmbunătățită ca urmare a comentariilor primite din partea reprezentanților Comisiei Europene, respectiv: a fost introdus un capitol care precizează rolul monitorizării în furnizarea datelor pentru activitatea de evaluare, au fost precizate principiile care se au în vedere la înțierea evaluărilor *ad-hoc* decise la nivelul CM, precum și modul în care se va face diseminarea conținutului rapoartelor de evaluare și implementarea recomandărilor făcute de evaluatori. PME acoperă întreaga perioadă de implementare a POS CCE și este un plan orientativ, având în vedere gradul evident de dificultate în a specifica, în avans, prioritățile evaluării pentru o perioadă atât de mare. Procesul de evaluare va putea fi gestionat mai concret pe baza Planurilor Anuale de Evaluare, mai

specifice și mai detaliate, care vor constitui repere pentru activitățile de evaluare aferente POS CCE. Planul Multianual de Evaluare este supus aprobării CM al POS CCE.

AM POS CCE, prin Serviciul de Evaluare și Monitorizare trebuie să raporteze, cel puțin o dată pe an, Comitetului de Monitorizare al POS CCE asupra stadiului implementării Planului Anual de Evaluare și a Planului Multianual de Evaluare.

Cadrul de reglementare a activității de evaluare, definit la art. 47-49 din Regulamentul CE 1083/2006 prevede trei tipuri de evaluări: a) evaluări ex-ante și de mediu; b) evaluări pe parcursul implementării și c) evaluări ex-post, dintre care evaluările ex-ante și cele efectuate pe parcursul implementării sunt în responsabilitatea Statului Membru. Ținând cont de stadiul implementării POS CCE, lista orientativă a activităților de evaluare POS CCE inclusă în PME prezentat pune un accent special în anul 2009 și 2010 pe evaluarea de natură operațională. Pentru cea de a doua perioadă de programare, 2011-2013, a fost prevăzută și realizarea unor evaluări de tip strategic (evaluare de politici publice, de durabilitate, de egalitate de șanse, etc). Pentru activitățile de evaluare prevăzute pentru anul 2009 (plecând de la criterii cum ar fi numărul și calitatea proiectelor depuse, motivația aprobării/respingerii proiectelor, conformitatea cu criteriile de selecție aprobate în cadrul CM, deficiențe ale sistemului de implementare), AM POS CCE a demarat elaborarea termenilor de referință. Activitățile de evaluare vor fi finanțate prin intermediul AP 5 Asistență Tehnică, beneficiind de un buget de circa 3,6 milioane Euro. Lista cu activitățile de evaluare anuale care vor fi desfășurate în cadrul AM POS CCE va fi supusă, anual, dezbaterii CM.

DL. Eugen Teodorovici a făcut observația că documentul se concentrează pe numărul și calitatea proiectelor, dar nu și pe partea de concepție a programului și a structurii operațiunilor.

D-na Mihaela Manolescu a arătat că pentru anul 2009 (termenul fiind mult prea strâns) evaluarea nu poate avea decât o componentă operațională (ghiduri, criterii de selecție, acțiuni de informare și publicitate etc). Axele și operațiunile POS CCE, conform PME, au fost prevăzute a fi evaluate în anul 2010.

DL. Anastassios Bougas a făcut câteva recomandări:

- dezvoltarea cât mai mult a expertizei interne în ceea ce privește activitatea de evaluare la nivelul AM POS CCE
 - în Comitetul de Coordonare al Evaluării ar trebui incluși și reprezentanți ai mediului academic, un consultant cu experiență în domeniul evaluării, reprezentanți ai partenerilor economico-sociali și ai societății civile; este de preferat ca prin componența acestui Comitet să fie asigurată atât calitatea evaluării cât și reprezentativitatea sa
 - în noua perioadă de programare 2007-2013 nu mai este prevăzută obligativitatea unei evaluări intermediare, deci evaluările vor fi făcute într-un mod flexibil, la inițiativa CM, AM, OI-uri sau CE, atunci când sunt sesizate dificultăți în implementare
 - va fi necesară și o evaluare strategică la nivelul POS CCE; evaluarea ex-ante pentru noua perioadă de programare este introdusă prea târziu, în anul 2013, atunci când deja a început noua perioadă de programare; evaluarea ex-ante ar trebui făcută în 2011-2012. De asemenea, trebuie prevăzute fonduri pentru evaluarea finală pentru declarația de „winding-up” (declarație financiară pentru închiderea programului), care va avea loc, cel mai probabil, în 2015
 - pentru stabilirea indicatorilor de rezultat va fi necesară activitatea unor evaluatori
- În încheierea intervenției sale, dl. Bougas a subliniat că, deși este un plan orientativ, toate aceste elemente ar trebui luate în considerare în elaborarea Planului Multianual de Evaluare.

D-na Venera Vlad (AM POS Mediu) a opinat ca anul 2009 este prea devreme ca termen pentru o evaluare integrală a programului. O evaluare tematică este indicată, dar o evaluare a rezultatelor, după un an de implementare, nu este relevantă.

Dl. Eugen Teodorovici a considerat că pot apărea situații, la nivel național sau european, care să impună efectuarea unei evaluări a unei axe prioritare sau operațiuni.

Dl. Octavian Rusu (Fundatia pentru Dezvoltarea Societății Civile) este de părere că raportul de evaluare este unul dintre puținele instrumente prin care reprezentanții societății civile pot interveni asupra documentelor programatice și a considerat că termenul de 2010-2011 este mult prea întârziat din acest punct de vedere, anul 2009 fiind mai potrivit.

Dl. Eugen Teodorovici a afirmat că intervențiile sunt utile doar când Raportul de Evaluare este în stadiu de proiect. În acest context, a reiterat posibilitatea apariției unor constrângeri de ordin extern care să necesite modificarea unor axe/operațiuni mai devreme de 2010.

D-na Suzana Dobre (Societatea Academică din România) a subliniat că acest raport trebuie făcut public în totalitate, nu doar în forma sa prescurtată, așa cum este menționat în material.

Atât **dl. Gabriel Friptu**, cât și **dl. Anastassios Bougas** consideră că anumite elemente din Rapoartele de Evaluare pot fi confidențiale (politici și strategii publice, informații comerciale, eventuale informații privind privatizări, etc.) și că Raportul Anual de Implementare, care este un document public, cuprinde și un capitol referitor la evaluare.

Planul Multianual de Evaluare a fost aprobat în unanimitate.

Declaratia de imparțialitate a membrilor CM POS CCE

Dl. Eugen Teodorovici a propus membrilor CM semnarea declarației de imparțialitate în formatul regăsit în mapă, **d-na Cătălina Meliță** menționând că ROF CM POS CCE include obligativitatea semnării acestei declarații.

D-na Daniela Costin (Secretariatul CM POS CCE) a făcut observația că declarația supusă aprobării diferă de cea transmisă membrilor prin e-mail, fiind o variantă modificată în urma propunerilor venite, în ziua precedentă, din partea Organismului Intermediar pentru Energie.

Dl. Anastassios Bougas s-a declarat de acord cu spiritul acestei declarații, dar, în calitate de reprezentant al Comisiei Europene, nu poate semna, deoarece există deja un statut care îl obligă la imparțialitate și confidențialitate.

Dl. Vasile Angheluță (Banca Europeană pentru Investiții) a menționat că la nivelul instituției s-a luat decizia ca angajații instituției să nu semneze acest document.

Dl. Eugen Iordănescu a propus regim de confidențialitate doar pentru documentele marcate astfel.

Dl. Eugen Teodorovici a dat exemplul comitetelor de monitorizare pentru fondurile de pre-aderare, unde există prevederea că documentele discutate nu sunt publice.

Dl. Eugen Teodorovici a propus revizuirea textului declarației prin adăugarea expresiei „documentele și informațiile care vor conține o mențiune referitoare la confidențialitate”. Declarația urmează să fie transmisă membrilor CM ulterior, pentru a fi semnată.

Stabilirea datei următoarei reuniuni a CM POS CCE

La finalul reuniunii CM, **dl. Eugen Teodorovici** a anunțat că următoarea reuniune a CM POS CCE va avea loc în prima parte a lunii octombrie 2008.

Diverse

DL. Gabriel Ceacalopol a prezentat opinia CNPR privind componența CM, propunând lărgirea reprezentativității prin includerea mai multor membri din rândul partenerilor economico-sociali.

DL. Eugen Teodorovici a considerat ca orice propunere venită din partea CNPR sau a oricărui alt membru în CM POS CCE este binevenită, dar o suplimentare a numărului de membri nu este oportună, conform prevederilor ROF CM POS CCE și ale Hotărârii de Guvern care aprobă structura instituțională a acestui comitet.

AVIZAT

Eugen Orlando TEODOROVICI
Președinte CM

Cătălina Meliță
Director General AM POS CCE

Redactat: Secretariatul CM POS CCE